

ПРАВОСЛАВНИЙ БАВНД БРУК ВІТАВ Р. І М. РУДЕНКІВ

У неділю, 6-го березня, до центру українського православ'я у Св. Бавнд Бруку в друге завітав дорогий гість з України Микола Руденко з дружиною Раїсою. Перший раз були тут подружжя Руденків у неділю, 31-го січня, на четвертий день після прибуття з Німеччини до ЗСА. Це якраз тоді зустріла справжня воля визначного письменника й провідника боротьби православної церкви за національну й людську справу України, довголітнього в'язня советських тюрем і концтаборів Миколу Руденка та його вірну подругу в житті й православної діяльності Раїсу Руденку. І ось українська громада у вільному світі вітала цього великого українського письменника й автора епохального твору „Економічні монолози“ та низки прегарних прозових і поетичних творів, вже на волі, і висловити йому нашу радість з приводу його й його дружини звільнення з жорстокого заслання й довгоочікуваного приїзду до нас.

О четвертій годині цієї гарної сонячної неділі імпульсивний Український Дім Культури при УАПЦерві в ЗСА відкрив свої брами для цих культуротворців та кількох сотень українських громадян. Зібрані в залі з нетерпінням очікували появи Блаженнішого Митрополита Метислава, господаря цієї зустрічі й Первозарха Української Православної Церкви в ЗСА й у діаспорі, разом з подружжям Руденків, які в цей час уже були в бібліотечі УДК, пребагатій книгозбірні українських друку, що є унікальним українським скарбом УАПЦ в Америці (бібліотека постійно збагачується новими й новими книжковими фондами і незабаром буде перенесена з Дому Української Культури в спеціально збудоване приміщення стилізоване будівлі адміністративного центру, що понашле тепер напроти Дому Української Культури і ось-ось буде закінчений. Це новий багатий набуток осередку і ще однієї перемоги невідомого Митрополита в Бавнд Бруку). О п'ятій годині, під загальні оплески поведливих і місць присутніх, Митрополит і п-во Руденки вступили в зал, де при дверях їх привітала традиційним українським привітом — хліб-сіллю Олександра Беліменко, голова місцевого Сестринства Святої Покрови. В початі Митрополита був о. Артемій Селепін та українські підприємці подружжя Іларіон і Раїса Хейліки, Юрій Гільтяйчук і Надія Сенік-Коваль, активні дітя УАПЦерви. Вони зайняли місця за президентальним столом, і відразу розпочалася програма зустрічі зворушливим і глибоким словом самого Митрополита Мсти слава та рефератом Надії Сенік-Коваль, у якому вона змалювала силуетку письменника і християнина, глибоковірною української людини. Ця доповідь, що надрукована в „Українському Православному Календарі“ за 1987 рік, була щедро збагачена цитатами з творів Руденка, особливо з його поеми „Хрест“ яку дійсно прийняла українська діаспора близько до серця. Відомо широко тут також Руденкові збірки віршів „Прозріння“ й „За грами“, поема „Я вільний“, роман „Орлова Балка“, як і

словами, виходило все у „дещо пом'якшений редакції“, для того, щоб твори могли взагалі з'явитися друком, а п'єси — побачити світло рампи. Ось тепер автор має нагоду дати світові ці твори не „в пом'якшеній редакції“, а такими, в яких єдино зображена українська вічна правда.

Передбачаючи зустріч з українськими земляками у Дому Української Культури в Бавнд Бруку був у виді власне „вільної бесіди“. Цей стиль сам по собі укладав у кількох уже зустрічах Руденка з читачами — шанувальниками його великого літературного таланту. Спочатку ведучий програми коротко знайомить слухачів з цією людиною; потім хтось з літературів дає реферат про письменника. Згодом сам Микола Руденко розповідає про себе, вільно й невимушено, орієнтуючись з місяця, про що найбільше хотіли б довідатися зібрані перед ним земляки. Говорить він бадьоро і з гумором, часто — зі широким зворушенням. Голос його чистий і сильний, а погляд синіх очей проникливий і повний доброти. (Хейфец помилково пише про „чорні очі“ в книжці „Українські силуети“ в нарисі „Микола Руденко“. Там же є й інші „неточності“, як і збурення напівжарту Руденкової дестронізації Карла Маркса в епохальних Руденкових „Економічних монологах“. Власне „епохальним твором“ назвав цю працю Руденка найкращий наш знавець марксизму, письменник і економіст-учений Петро Балеї з Каліфорнії, автор монументального твору — критики марксизму — „Обезвласнене суспільство. Утопія в теорії і терор у практиці“, виданого ним у 1981 році).

Вже за єдині „Монологи“ Миколі Руденкові від вільного світу, — якщо б світ справді був вільний, — належала б Нобелівська нагорода. Та ба! Діє речі, пригадаємо тут, що це в 1984 році Миколу Руденка висунуто на Нобелівську нагороду миру. „Свобода“ з 15-го лютого 1984 року писала: „Комісія безпеки і співробітництва в Європі (загальна відомість під назвою Гельсінкської комісії) запропонувала українського письменника Миколу Руденка, а поруч нього Юрія Орлова, Анатолія Шаранського і Віктора Петкуса, на Нобелівську нагороду миру в 1984 році“. Говорилися далі у вісті, що ця комісія попереднього року поділила кандидатуру поляка Леся Валенси на мирову нагороду, яку він і дістав за організацію „Солідарність“. Але чи відкриті українські брами до нобелівських нагород? Бо й у вільному світі, як у „Колосі тварин“ Джорджа Оруелла, є „люди рівні“ і є „люди рівніші“. У „Колосі тварин“, унікальну сагіру на совість лєнінсько-троцькістських часів, варт нам частіше б заглядали!

Поет Руденко на цій зустрічі, прочитавши кілька своїх прегарних віршів збірки „За грами“, запропонував аудиторії ставити йому запитання. І тут виявилось, що ми такі дуже політична суспільність, бо літературних питань було обмаль, а ставилися найбільше питання політичного характеру. Відповіді гостя були чіткі, мудрі й дотепні, навіть коли запитували (адже всі ми страждасмо від багатомовності) виголошував, замість запитання, тут таки коротко власну доповідь.

Час летів швидко. Питань було все більше й більше і доладу й не доладу. Але всі вони свідчили про шире

зацікавлення присутніх гостем з України. Проте Митрополит, господар зустрічі, від двогодинну програму до закінчення, маючи на увазі й те, що Микола Руденко втомився. Адже він інвалід ще з війни.

Тож Раїса Руденко прочитала поему свого чоловіка „Цар Буж“, про прастарого царя-князя українців Бужа (з чого зрадіє особливо історик д-р Олександр Домбровський, спеціаліст ранньої історії України, в тому і доби антів. Раїса Руденко подякувала зібраним і висловила своє вдодовлення, що ми тут, на поселеннях, зберігаємо українську мову, українську культуру, розбудовуємо тут товариство, науку й релігійне життя, будемо осередком з величними церквами й бібліотеками, з відпочинковими оселями й школами українознавства. Вона сказала: „Коли розвільниться Союз, — а він розвільниться, я в це вірю, — то українська еміграція дуже багато зробить добра Україні“, бо роля еміграції в майбутньому України буде вирішальною, на її думку. Ці слова відкрили хвилю оплесків, що їх було ясно цього вечора.

Раїса Руденко також коротенько розповіла про її власне досвідчення з міліцією в Москві, коли вона в день так званої „Перемоги“, — голосного свята в совєтах, стала без дозволу на Красній площі з пляктом: „Звільніть Миколу Руденка, письменника й ветерана „вільної України!“ Цей протест вона вчинила для того, щоб викрити забриханість Москви, де всі властиві їй твердять, що „ніхто з ветеранів війни не забутий...“ Цю велику комуністичну брехню розкриває біографія Руденка, героя війни, тяжко пораненого під час боїв за Ленінград („не за Україну, а за її ката довелось пролити кров чисту, не чорну...“ — як же тут не покластися на безсмертного Шевченка і його звернення в „Кавказі“ до молоденького друга Якова де Бальмена). За те героїстство в обороні „Північної Пальміри“ мусів Руденко каратися в тюрмі, де він лиш чудом не загинув... Як не дивно, — розповідала Раїса Руденко, — її тоді не заарештували. Арешт прийшов дещо пізніше. Допоміг їй у той час дощ-злив, що привнесла всіх „блудистих порядків“ — міліціонерів та інших „дружинників-кагебістів“ поховатися від зливи під прикриття. Раїсу ж, змокнувши до кісточок, забрали до свого дому разом з її газетно-плякатом, знайомі дисиденти. Вона говорила про це все з милою скромністю й шляхетною простотою, а з її милого личка і також синіх очей, як і в Миколі Руденка, промовець безмежна любов до чоловіка й подив його священного покликання — служити словом України.

Цього ж вечора в ДУК були ще частування. Для всіх — кава, чай і печиво, а для дорогих гостей — вечеря. Було багато виявів вчужності, ширших обіймів і потисків рук. І квіти для Раїси Руденко.

Подружжя Руденків дістали з рук Митрополита також чималий чек — подарунок від зібраних на цій зустрічі на перші видатки в Америці, і запрошення — записання Первозарха УАПЦ в ЗСА й діаспори: „Частіше до нас заглядайте!“ Це були „слова батька“, — як висловився сам Митрополит Метислав, — до „Дого си“, що ось прибув до батьківської оселі і має її назвати своєю.

Людмила Волянська

НОВАЦЬКА КОСТЮМОВА ЗАБАВА В НЬО ЙОРКУ

Новацька костюмова забава, 36-та з черги, відбулася цього року 21-го лютого, як звичайно, у залі школи св. Юра в Нью Йорку. Вона щороку збирає не лише пластову молодь, але і більшість української дітвори неновацького віку з міста Нью Йорку і його околиць та є широко відомою імпрезою, яка привертає увагу української громади.

Попередніми роками організація цієї імпрези була в руках добре відомих новацьких виховників пл. сен. Е. Гойдши та пл. сен. Н. Кулиннич, кілька років тому перебрали її пластові виховники молодшого покоління, які викладають у підготовку костюмів багато зусиль і серця, щоб придумати тему, навчити дітей, підготувати строї та декорації.

Танець українських дічат виконувє рій „Чарівні братки“.

„Князі лицарі“ у виконанні рою „Вовчки“.

Дівчатка з рою „Лілеї“ у ролі сирітчанок.

Виставка дитячих творів

Виставка дитячих творів школи Непорочного Зачаття, нагороджених на V Світовому Конгресі СФУЖО в Торонто, Канада, відбулася в доміві СВА у Воррені, Мінн., 20 лютого ц.р. Конгрес відбувся 26-29 листопада минулого року, в якому взяли участь делегати з Америки, Канади, Німеччини, Англії, Бразилії, Аргентини, Швейцарії, Франції.

Виставку організувала учителька Ксеня Кучер. За малюнок-образ „Хришення України в Дніпрі“, „Князь Володимир і Ольга“, „Золоті Ворота“, модель „Старинний Київ“, які виконали учні 6-ї класи, та символічні рисунки-образи жорі за повідомленням звітном К. Кучер признало три нагороди і сім відзначень.

Першу нагороду одержав Адриан Константинос, другу — Петро Корінець, третю — Михайло Шаєнко. Відзначення отримали Адриан Константинос, Христофер Шавронський, Стефан Шавронський, Петро Каранець, Тамара Константинос, Інна Шамрай, Микола Гарасимів.

Малюнки виконували

учні 8-ї класи. Домівка СВА була переповнена. Громадянство належно оцінює вклад праці організаторів виставки. Завдяки учителю К. Кучер діти третього покоління передали в малюнок велич і красу України, якої ніколи не бачили. За їхню працю вони були нагороджені грамотами маестра Мірона Левицького, ескелібрами і значками, виконаними нагоді конгресу.

Присутніми були оо. Василіян і сестра Варвара — директорка школи. Опісля Лопинча, голова СФУЖО Округу Дітрит подякувала ініціаторів, учнів і присутнім за численну участь. Після виставки учасники конкурсу деклямували і при аккомпаньяменті ручного піаніно співали бальорі пісні. Андрій Краско аккомпанював із запалом вірливо.

Учнів і учениць гостили пішчою і „содою“, присутні солідно і кавою. Діти молоді, вихована під опікою і впливом свідомих родичів і добрих шкільних виховників, є нашою гордістю.

Ірина Гіятчук

Пластові Старшини пл. сен. Ігор Сохан, члени КПСтаршини і Крайової Пластової Ради і вірна приятелька та учителька пластової молоді Лідія Крушельницька, керівник Студії Мистецького Слова.

Були також члени станичної старшини, голова Станичної Ради пл. сен. Юрій Савицький і голова гуртка Пластпріяті Віра Березовська.

Усіх їх привітала молода станична ст. пл. Оксана Куровицька теплими словами, згадуючи, що сьогодні приїжджають на цю імпрезу матері та батьки, які колись самі були учасниками новацьких костюмових. Вона підкреслила особливий вклад праці старших пластуток і пластунів, які підготували цюгорічну імпрезу, та тих, які їм у цьому допомагали як пл. сен. Лідія П'ясецька з декораціями, Марко Сидорак з музикою, та управи гуртка Пластпріяті пл. сен. В. Березовської із льотерією та буфетом. Станична представила присутнім усіх новацьких виховників, що працювали з плаством і висловила признання та подяку за їхню працю на руки гніздових ст. пл. Софійки Зелик і ст. пл. Марка Слиж.

Імпреза пройшла з повним успіхом і весело двора ще довго гуляла по залі під опікою виховників і батьків.

Новацьку забаву відвідав також недавно прибулий з України спаралізований Марко Рубан зі своєю матір'ю Лідією в товаристві пл. сен. Надії Світличної. Молодого рідкісного гостя сердешно привітала станична ст. пл. О. Куровицька і всі присутні на залі.

На майбутнє треба доконче звернути увагу батьків на опіку над молодшими глядачами-учасниками костюмової забави, щоб вони не бігли в часі програми по залі та не перешкождали тим, які виконують танці чи інші частини казки. Думасмо, що така справа вимагає ніяк не може пошкодити навіть найбільше розпеченим одинакам.

О. К.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ прийняв постанову, що відтепер державні і приватні установи не мають права дискримінувати гомосексуалів, якщо вони закінчили 18-ий рік життя і не порушують законів держави. Новий закон протриває, очевидно, біблійним традиціям, яких строго притримуються жиди у цілому світі, кажуть релігійні аналітики. У третій так званій Мойсейовій книзі говориться: „Не чужолож з мужчиною, як з жіночкою... це гріх і нечесть... або хто не буде цьому підпорядковуватись, стане покидьком народом...“

СОВЕТСЬКИЙ СОЮЗ намагається встановити дипломатичні зв'язки з Філіппінами. До Манилі прибув з більшою делегацією один із заступників міністра закордонних справ СРСР Ігор Рогачов. Програма його п'ятиденного побуту на Філіппінах включає зустріч з президентом Коразон Акіно і її найближчими співробітниками. „Ми надіємось, що співпраця між нашими країнами значно поправиться в майбутньому“, — заявив Рогачов. Філіппіни також зацікавлені співпрацею з СРСР, надіючись, що Москва впливатиме на В'єтнам, щоб він припинив доставу зброї для комуністичних партизанів.

У ТРИДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашого Незабутнього

бл. п. мгра

ПАВЛА ГРИЦАКА

історика та пл. сен. Куреня „Бурляки“

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

будуть відправлені:

5-го квітня 1988 р. в катедрі св. о. Миколая в Чикаго, Ілл., в год. 7-їй веч;

7-го квітня 1988 р. в церкві св. Арх. Михаїла в Меніпел, Н. Дж., в год. 6-їй веч.

Просимо згадати Покійного в своїх святих молитвах.

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою, що дня 19-го березня 1988 р. відійшла у Вічність

наша Дорога СЕСТРА

бл. п.

КСЕНЯ ЛАБЯК

з дому ПОХМУРСЬКА

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться 22-го березня 1988 року, о год. 9:30 ранку в церкві Часного Хреста в Асторії, Нью Йорк, звідки Тіліні Останки були перевезені на цвинтар св. Реймонда, Бронкс, Н. Я.

Запишіть у смутку —

брат — ЯРОСЛАВА з дружиною ПАРАНЕЮ

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО

внутрішні хвороби

приймає у Квінсі і виїжджає на викидки домі

Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО

Профілактика хвороб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням

Адреса у Мангеттені
ROCKEFELLER CENTER
630 5th Ave., Room 1803
New York, N.Y. 10020

Адреса у Квінсі
105-37 64th Avenue
Forest Hills, N.Y. 11375
(718) 459-0111

Українська Вільна Академія Наук

НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ
ДОПОВІДЬ

Марка Антоновича

ЛИСТИ ВОЛОДИМИРА АНТОНОВИЧА
ДО ФЕДОРА ВОВКА

Субота, 2-го квітня 1988 р. о 2-й год. дня

в будинку УВАН, 206 Захід 100-та вул., Нью Йорк

Тел.: (212) 222-1866

Комітет Оборони Української

Спадщини при УНСоюзі

набув певну кількість нової англійської праці

д-ра Юрія Божика

п. н.

“UKRAINE DURING WORLD
WAR II, HISTORY AND
ITS AFTERMATH”

яку можна набути в книгарні „Свободи“
в ціні 10 дол. (м'яка) і 20 дол. (тверда).

Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 6% стеїтового податку.

ЗАМОВЛЯТИ:

Svoboda Book Store

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Українець...

(Закінчення зі ст. 2)

засудив його на позбавлення прав, деградацію, конфіскацію всього майна і 20 літ тяжких робіт в копальнях Сибіру. Красуського публічно прив'язано до стовпа, кат зламав шаблю над його головою зірвав офіцерські відзнаки, вдарив і плюнув йому в обличчя. Дітей Красуського відібрали від матері, так жорстоко поведася і покарала полковника Москва тільки за те, що любив свій нарід.

У половині 1863 року Красуський був у Іркуцьку, де старався допомогати там полякам, що їх заслали туди після січневого повстання, як і рівно ж італійцям і французам, ще їх взяли до неволі після розбиття відділу полковника Нульо.

У одному з родинних музеїв міста Бергамо, в Північній Італії, згромаджено багато італійських пам'яток з часів боротьби за визволення і об'єднання. (1815-1870 роках), там також зберігаються карикатури, що їх рисували Красуський в Іркуцьку. Переслав їх в Італію француз — сибіряк Андреолі. На одній із карикатур названий „Музика Італіяна“, артист зобразив громаду італійських засланців в кайданах, даючи кожному італійцеві якийсь музичний інструмент.

У Петровську, де працював Красуський у копальні каторжників, перебував тоді також „Останній декабрист“ один з провідників „Слов'янських братів“ Іван Горбачевський, внук запорозького козака. На його наступному етапі, в тюрмі в Кадаї, було ще кількох українців, що разом з італійцями, французами, поляками і чехами в приятельських відносинах з письменниками Чернишевським і Михайловичем творили правдиву малу родину народів.

Весною 1868 році, після довгої і докладної підготовки, полковник Красуський, будучи добрим різьбарець забезпечив у різні печатки і документи, мундиром амурських батальйонів (який пошив йому в'язень і приятель Францішек Зігурський), вивчив добре монгольську мову, — і втік до Монголії. Через декілька тижнів в дорозі знайшли його вбитим. З огляду на солідну підготовку до втечі була це велика і пригноблююча несподіванка для його товаришів делод.

Так згинув в московській каторзі великий син українського народу, сучасник Шевченка, ад'ютант і співробітник славного Гарбалді, царський офіцер, який брався з рідним народом, став його оборонцем і пробудителем, незламний революціонер один із найблизших і найшляхетніших людей минулого століття, як писали про нього його друзі чужинці, борі за національну правду і справедливість.

Був він всесторонньо талановитий, гарно рисував і різьбив, писав вірші і думи так гарно, що їх авторство звичайно приписували Шевченкові. Був він енергійний, веселий і учинний, повний добрих надій для свого народу. Приїхав він на виступ по смерті дружини, яка вибралася в слід за ним і померла по дорозі в Томську. Пригнобила його сильно також вістка, що цар виховує дітей в московському дусі на янчарів рідного народу. Це, мабуть, причини його втечі, — щоб чим змога скоріше вирватися на волю і продовжувати боротьбу.

У своїй Батьківщині — Україні був маловідомий, тісні зі собою братерські спомини про нього передали нам повстанні революціонери, французи, італійці, і поляки.

Вибираючись знову в мандри цього літа „стежками Батьків по Європі 1988“ пригадується мені неповторні слова побажання творчої подорожі, благословення і слова заохоти нашого дорогого Патріарха Йосифа сказані до учасників „Стежок“ дня 26 липня 1981 року „Дорогі студенти! Гарне ви вибрали гасло. Ходить по тих стежках з пригадуванням. Належить до великого народу, якого слід найкраще по цілм світі — сліди повні шляхотних і славних вчинків українського імені, яким наша Батьківщина славиться серед народів. Вчіться одного на тих стежках Ваших Батьків: любові до рідного народу і його минулого та пильно спостерігайте, що по всіх тих слідах ви побачите в своїх Батьків, любов до Бога, до своєї Церкви і до своєї Рідної Землі. Наслідуйте їх у тому. То буде найкращий овець Вашої шляхетної подорожі“.

Чудотворна...

(Закінчення зі ст. 2)

перемандрувала туди й чудотворна ікона Божої Матері, увесь народ почитав її як „Палладію“. Та знайшовся новий Уліссес-Одіссей, як пише Вартоломей Зіморевич, князь Опольський, що проти волі народу, проти волі „Русинів“ вивіз з Русії „Палладію“ (ст. 28). Далі, як знаємо, у половині ХІІІ сторіччя (1656 р.) проголошено що ікону королевою Польщі.

Як казують історичні факти чудотворна ікона, тепер звано „Ченстоховська“ — летілася в руки наших сусідів дорогого воєнного грабу. Подібна доля стрінула також Вишгородську ікону Матері Божої, а вивіз її з України, як відомо славський князь Андрій 1155 року. Тепер вона називається „Владимирська“.

А втім, навіть у наших часах, бо 1945 року, вивезли поляки з Львова іншу чудотворну ікону аж до Гданська, які багато ікон з Лемківщини. Та Матір Божа опікується нами від прийняття християнства, а Ярослав Мудрий ще 1037 року віддав цілий український нарід під опіку Божої Матері. В Україні маємо багато чудотворних ікон, с і нові появи Божої Матері, як описано в Грушевці. Нам треба поглибити культ Богородиці серед нас, пам'ятати про всі наші чудотворні ікони, та й ще конечно опрацювати і видати монографії, зібравши факти, перекази, легенди. Добра для цього нагода — 1000-ліття нашого Християнства.

Комітет Оборони Української Спащини

та

Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу

закликають Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ на його працю та акції для

1. Поширювання правди про Україну
2. Поборювання очорнювання та знеславлювання українців
3. Оборони громадянських прав українців

Пожертви просимо пересилати чеками або поштовими переказами на

Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Враховано повним вирахуванням цього запису

Просимо подати суму пожертви своє ім'я, прізвище та адресу

Сума пожертви \$

ім'я та прізвище

число дому, вулиця

місцевість

стеит

поштовий код

Молодь Прудентополюс започаткувала...

(Закінчення зі стор. 1)

Делегати та гості Конгресу на Богослуженні у церкві св. Йосафата.

Я. Кульчицький та Л. Чорна виступають на Конгресі.

Учні української школи в Лігасоні радо зфотографувалися з гостями зі З'єднаних Штатів.

це. Вони мають ті самі проблеми, що й ми, але вони більше дбають про збереження своєї ідентичності. А це вже третє, четверте, а то й п'яте покоління, народжене за межами України. Нам треба б брати приклад з них...

— Молоді українці Бразилії дуже милі, ширі, — додає Ярополк Кульчицький. Він розповів, що молоді прагне нав'язати якнайтісніші відносини зі своїми ровесниками з З'єднаних Штатів, в Канаді. — Вони хочуть, щоб ми частіше приїжджали до них, хочуть обмінюватися думками, як краще зберегти все те, що ми успадкували від наших предків.

— Тисячоліття Християнства в Україні та зобов'язання молоді з нагоди ювілею — таким було гасло XV Конгресу. Головними доповідачами були о. Тарасий Залуцький, Діонісій Опішківчак, Віра Лозова та

інші. В дискусіях були обговорені питання про те, як зберегти на майбутнє християнську віру і в ній зростає, як зберегти моральні цінності, передані нашими предками, а також українські звичаї, традиції, культуру, збільшити серед молоді зацікавлення та любов до рідної мови, історії тощо.

Гості редакції розповіли, що українських студентів Бразилії цікавить рідна історія, література, культура. Особливо зацікавлені вони в досконалому оволодінні рідною мовою. На жаль, на перешкоді стоїть брак необхідних підручників, літератури, взагалі, книг, бо у бібліотеках дуже малий вибір книг українською мовою. І тут ми могли б їм прийти на допомогу. У багатьох з нас, а також в деяких українських установах, є маса книг, які десятиліттями „зберігаються“, а фактично ніяк не використовуються — гаража, пивничка, на горішках. Не секрет, що багато з нас відвідали читати рідною мовою, а з книжкою цінною лише одну — чекую книжку. Тож передаймо це багатство тим, які вміють шанувати

ти книгу, писану рідною мовою, які вбачають в ній джерело знань. Особливо їм потрібні твори наших класиків, дисидентів, праці з історії, мистецтва України. Все це багатство, створене нашими славними попередниками, вони, на жаль, гублять, втягують в себе, а потім передають своїм нащадкам. Слати книги можна на адресу ЦЕСУС: World Conference of Ukrainian Students, P.O. Box 1284, Cooper Station, New York, N.Y. 10276.

Ліда і Ярополк з захопленням розповіли, як молоді Бразилії горяться до мови батьків. Дуже часто учні старших клас, особливо з міст, самі починають розуміти, яким неоціненним багатством є рідна мова і починають вивчати її, маючи 15-16 років. Вони розповіли, наприклад, про Павла Михальчишина, який народився у Куритібі у 1960 році, рано втратив батьків і не мав змоги оволодіти рідною мовою. Закінчивши відділ португальської та бразильської літератури університету він поступив на студії української мови. Павло є секретарем Асоціації „Українсько-Бразильської Молоді“, виступав у фольклорному ансамблі „Полтава“. П. Михальчишин — четверта генерація українців, народжених у Бразилії. І таких прикладів можна навести багато. Для нас вони повинні бути повчальними.

Виступаючи на Конгресі, Л. Чорна запропонувала, щоб молоді українці в Бразилії приїжджали до нас, розповідали про свої проблеми, про своє життя, передавали свій досвід служіння рідному народові і переймали все те, що є кращим, у нашої молоді. Таке розширення контактів буде корисним для української молоді обох країн. Свій проєкт вона передала президії Конгресу. Крім того наші делегати встановили контакти з різними фольклорними групами. На їх думку, було б дуже добре, якби молоді ЗСА, Канади нав'язали листування з молодими бразильцями українського походження. Деякі адреси є у ЦЕСУСі.

Ліда і Ярополк побували в Лігасоні — одному з найбільших сіл („колоній“), що розташоване 80 км від Прудентополюсу, відвідали місцеву українську школу. І хоч у цей час були вакації, діти радо ходять до рідної школи, вивчають українську мову, релігію, спів.

Коли слухавши цікаві розповіді Л. Чорної і Я. Кульчицького, мимоволі пригадується 1986 рік, коли великий ентузіазм кобзарського

мистецтва Микола Чорний з Нью Йорку вперше поїхав до Аргентини і Бразилії, побачивши велике захоплення молоді цим народним музичним інструментом, заснував чотири кобзарські станиці, а згодом доклав багато старань, щоб забезпечити їх інструментами. Бандура, яка має здатність запалити серця молоді любов'ю до рідного, збудила в них національну гордість, покликана до служіння Батьківщині. Тому в Південній Америці надають такого великого значення поширенню гри на бандурі. Бандури, привезені М. Чорним, стали містком, а нині і мостом, який з'єднав молоді обох континентів. Нині цей міст розширюється. Найкращим доказом цього є

участь у XV Конгресі делегатів зі ЗСА та приїзд до Канади і Америки ансамблю „Барвінок“. Крім прегарних танців, „Барвінок“ привіз зі собою „подих свіжого вітру“, як образно висловився головний передсідник Українського Народного Союзу д-р Іван Фліс, дякуючи у неділю, 20-го березня, членам ансамблю за їх чудовий виступ у Нью Йорку.

У гімні української молоді Бразилії є дуже гарні слова: „Ми ростем, ми налідаємо народу. Ми нащадки лицарських батьків...“ Слово це стало дороговказом, провідною зіркою, що вказує шлях новим поколінням молодих українців, народжених за межами їх історичної Батьківщини.

Голомозі...

(Закінчення зі стор. 2)

міжнародного спілкування, — пояснив кореспондент. У розмову втрутився Косяненко:

— Я був у Кишеневі, там також всі вивіски російські! Я послав дітей до російської школи. Рідна мова — все це емоції. Мої діти іспити до вузу складатимуть російською і матимуть більше шансів вступити ніж ваші...

— Хто і з якої нагоди видав розпорядження змінити таблички?

— З метою... почав виправдуватись заступник голови.

— А чому ви, Дмитре Петровичу, ніби виправдуєтесь? — заговорив Коваль. — У нас республіканський держстандарт, що написи можна робити українською або російською мовою. Ми вибрали російську.

І патентовані хахли почали наперерзі розповідати, що ці таблички виготовив їм Смілянський завод металовиробів за ціну 100,000 карбованців. Витратити це 100,000 на українські таб-

лички — це було б розтримання державних грошей, які треба економити. Нічого редакції робити з мухи слона.

Щоб виправдати антиукраїнські дії, Мазурець послався на те, що будучи у Львові, він на вулиці Горького бачив на кав'ярні вивіску „У самовара“, де готують дуже смачні млинці з карпатськими грибами. І скажу вам, що вивіска „У самовара“ аж ніяк не псує смаку млинців.

І пригадався мені Тамбовський „Зазякий двір“ з такою ж вивіскою „У самовара“, де „деревенское крестянство“ дудило водку впереміш з чаєм та виспівували:

І чай пілі, самоварнічілі;
Всю посуду перебілі —
Куховарнічілі...

Але ж Львів не Тамбов. Хто ж узяв за самоварну вивіску? Звісно — тамбовці. І подумалося мені, що коли б я жив у Львові й богу вчинив би на самоварну вивіску атентат.

В Польщі...

(Закінчення зі стор. 1)

професійними хорами, хоча він постав та діє спонтанно із внутрішньої потреби плекати українську хорову музику. Це особливо гідне подиву, коли взяти до уваги, що ці молоді люди-хористи роблять це з великою посвятою власного часу і грошей, бо вони самі оплачують собі подорож на проби.

Л. Чорна запропонувала, щоб молоді українці в Бразилії приїжджали до нас, розповідали про свої проблеми, про своє життя, передавали свій досвід служіння рідному народові і переймали все те, що є кращим, у нашої молоді. Таке розширення контактів буде корисним для української молоді обох країн. Свій проєкт вона передала президії Конгресу. Крім того наші делегати встановили контакти з різними фольклорними групами. На їх думку, було б дуже добре, якби молоді ЗСА, Канади нав'язали листування з молодими бразильцями українського походження. Деякі адреси є у ЦЕСУСі.

Ліда і Ярополк побували в Лігасоні — одному з найбільших сіл („колоній“), що розташоване 80 км від Прудентополюсу, відвідали місцеву українську школу. І хоч у цей час були вакації, діти радо ходять до рідної школи, вивчають українську мову, релігію, спів.

Коли слухавши цікаві розповіді Л. Чорної і Я. Кульчицького, мимоволі пригадується 1986 рік, коли великий ентузіазм кобзарського

мистецтва Микола Чорний з Нью Йорку вперше поїхав до Аргентини і Бразилії, побачивши велике захоплення молоді цим народним музичним інструментом, заснував чотири кобзарські станиці, а згодом доклав багато старань, щоб забезпечити їх інструментами. Бандура, яка має здатність запалити серця молоді любов'ю до рідного, збудила в них національну гордість, покликана до служіння Батьківщині. Тому в Південній Америці надають такого великого значення поширенню гри на бандурі. Бандури, привезені М. Чорним, стали містком, а нині і мостом, який з'єднав молоді обох континентів. Нині цей міст розширюється. Найкращим доказом цього є

участь у XV Конгресі делегатів зі ЗСА та приїзд до Канади і Америки ансамблю „Барвінок“. Крім прегарних танців, „Барвінок“ привіз зі собою „подих свіжого вітру“, як образно висловився головний передсідник Українського Народного Союзу д-р Іван Фліс, дякуючи у неділю, 20-го березня, членам ансамблю за їх чудовий виступ у Нью Йорку.

У гімні української молоді Бразилії є дуже гарні слова: „Ми ростем, ми налідаємо народу. Ми нащадки лицарських батьків...“ Слово це стало дороговказом, провідною зіркою, що вказує шлях новим поколінням молодих українців, народжених за межами їх історичної Батьківщини.

У гімні української молоді Бразилії є дуже гарні слова: „Ми ростем, ми налідаємо народу. Ми нащадки лицарських батьків...“ Слово це стало дороговказом, провідною зіркою, що вказує шлях новим поколінням молодих українців, народжених за межами їх історичної Батьківщини.

У гімні української молоді Бразилії є дуже гарні слова: „Ми ростем, ми налідаємо народу. Ми нащадки лицарських батьків...“ Слово це стало дороговказом, провідною зіркою, що вказує шлях новим поколінням молодих українців, народжених за межами їх історичної Батьківщини.

У гімні української молоді Бразилії є дуже гарні слова: „Ми ростем, ми налідаємо народу. Ми нащадки лицарських батьків...“ Слово це стало дороговказом, провідною зіркою, що вказує шлях новим поколінням молодих українців, народжених за межами їх історичної Батьківщини.

У гімні української молоді Бразилії є дуже гарні слова: „Ми ростем, ми налідаємо народу. Ми нащадки лицарських батьків...“ Слово це стало дороговказом, провідною зіркою, що вказує шлях новим поколінням молодих українців, народжених за межами їх історичної Батьківщини.

У гімні української молоді Бразилії є дуже гарні слова: „Ми ростем, ми налідаємо народу. Ми нащадки лицарських батьків...“ Слово це стало дороговказом, провідною зіркою, що вказує шлях новим поколінням молодих українців, народжених за межами їх історичної Батьківщини.

У гімні української молоді Бразилії є дуже гарні слова: „Ми ростем, ми налідаємо народу. Ми нащадки лицарських батьків...“ Слово це стало дороговказом, провідною зіркою, що вказує шлях новим поколінням молодих українців, народжених за межами їх історичної Батьківщини.

У гімні української молоді Бразилії є дуже гарні слова: „Ми ростем, ми налідаємо народу. Ми нащадки лицарських батьків...“ Слово це стало дороговказом, провідною зіркою, що вказує шлях новим поколінням молодих українців, народжених за межами їх історичної Батьківщини.

У гімні української молоді Бразилії є дуже гарні слова: „Ми ростем, ми налідаємо народу. Ми нащадки лицарських батьків...“ Слово це стало дороговказом, провідною зіркою, що вказує шлях новим поколінням молодих українців, народжених за межами їх історичної Батьківщини.

У гімні української молоді Бразилії є дуже гарні слова: „Ми ростем, ми налідаємо народу. Ми нащадки лицарських батьків...“ Слово це стало дороговказом, провідною зіркою, що вказує шлях новим поколінням молодих українців, народжених за межами їх історичної Батьківщини.

СПРОСТУВАННЯ

В статті Б. Цимбалісто „Церковна єдність і національна згода“ („Свобода“ з 23-го березня, ц.р.) трапилися друкарські помилки: В другій колонці у 12-13-му рядках має бути: „Церкви стали відчужені. В усьому світі ведуться розмови між представниками різних Церков, між католиками і англіканцями, між грецькими православними і католиками“. — Ред.

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка, різьба, вишивки, карточки.

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка, різьба, вишивки, карточки.

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка, різьба, вишивки, карточки.

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка, різьба, вишивки, карточки.

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка, різьба, вишивки, карточки.

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка, різьба, вишивки, карточки.

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка, різьба, вишивки, карточки.

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка, різьба, вишивки, карточки.

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка, різьба, вишивки, карточки.

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка, різьба, вишивки, карточки.

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка, різьба, вишивки, карточки.

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка, різьба, вишивки, карточки.

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка, різьба, вишивки, карточки.

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка, різьба, вишивки, карточки.

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка, різьба, вишивки, карточки.

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка, різьба, вишивки, карточки.

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка, різьба, вишивки, карточки.

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка, різьба, вишивки, карточки.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи“

ПОВІДОМЛЯМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПОДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів у тій справі не будуться відписувати.

ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ПОЯВИ.

ЗБОРИ Відділів УНС

СУБОТА, 16-го КВІТНЯ 1988 р.

Епізодет, Н. Дж. Звичайні загальні річні збори Т-ва Запорозька Січ 234 Відд., 6 год. 7 веч. в малій церковній залі св. Володимира при вул. Саві і Гірі (на розі). На порядку: відкриття зборів з молитвою і вшануванням мовчаною пам'яттю померлих членів, відчитання та затвердження протоколу з попередніх зборів, звіти членів Управи: голови, фінансового та рекордового секр., касира і К. Комісії, вибір керівних органів Т-ва на 1988 рік, різні внески та поради для добра Т-ва і УНС. Присутність членів конечно побажана. По зборах відбувається перекуска. — М. Іванців, гол. Е. Мельничук, кас., М. Хитра, фін і рек. секр.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО — директор Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. 10009 (212) 674-2568